

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U003561

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 14-07-2026

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: №323-с від 19.08.2026



II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Никоненко Андрій Олександрович

2. Andrii Nykonenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9442-1601

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 122

Назва наукової спеціальності: Комп'ютерні науки

Галузь / галузі знань: інформаційні технології

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 12

Дата захисту: 29-07-2026

Спеціальність за освітою: Інформатика

Місце роботи здобувача: Черкаський державний технологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 05390336

Місцезнаходження: бульвар Шевченка, Черкаси, Черкаський р-н., 18006, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 14095

Повне найменування юридичної особи: Черкаський державний технологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 05390336

Місцезнаходження: бульвар Шевченка, Черкаси, Черкаський р-н., 18006, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Черкаський державний технологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 05390336

Місцезнаходження: бульвар Шевченка, Черкаси, Черкаський р-н., 18006, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 16.31.21.03, 28.23.37, 28.23.02, 20.56.01, 20.60

Тема дисертації:

1. ГІБРИДНИЙ МЕТОД ІДЕНТИФІКАЦІЇ АВТОМАТИЧНО ЗГЕНЕРОВАНИХ ПРИРОДНОМОВНИХ ТЕКСТІВ
2. Hybrid Method for the Identification of Automatically Generated Natural Language Texts

Реферат/анотація:

1. Об'єкт дослідження: Процеси ідентифікації автоматично згенерованих природномовних текстів у складних інформаційних умовах (використання комерційних систем маскування, трансформаційні атаки, епістемічна невизначеність). Мета роботи: Підвищення точності та робастності ідентифікації автоматично згенерованих природномовних текстів в умовах маскування та епістемічної невизначеності шляхом розробки гібридного методу, що інтегрує лексичні, синтаксичні та семантичні ознаки сліду ШІ. Методи дослідження: Системний аналіз, методи обробки природної мови та інтелектуального аналізу даних, математична статистика, теорія ймовірностей, чисельне моделювання та комп'ютерний експеримент. Наукова новизна: Вперше розроблено гібридний метод ідентифікації автоматично згенерованих текстів на основі каскадного ансамблю класифікаторів, що аналізує міжрівневу узгодженість ознак; розроблено інтерпретаційну модель пояснюваного ШІ; удосконалено концептуальну модель оцінки робастності з визначенням "Точки зламу"; набув подальшого розвитку метод індуктивного конформного передбачення (ICP) для роботи з даними поза навчальним розподілом. Практичне значення: Створено готовий до промислового використання

програмний комплекс ідентифікації автоматично згенерованих текстів для систем контент-модерації, інформаційної безпеки та платформ перевірки академічної доброчесності, який перевершує світові аналоги за точністю та стійкістю до маскуванню.

2. Object of research: Processes of identifying automatically generated natural language texts under complex informational conditions (use of commercial masking systems, transformational attacks, epistemic uncertainty). Purpose of the study: Improving the accuracy and robustness of identifying automatically generated natural language texts under conditions of masking and epistemic uncertainty by developing a hybrid method that integrates lexical, syntactic, and semantic features of the AI trace. Research methods: Systems analysis, natural language processing and data mining methods, mathematical statistics, probability theory, numerical modeling, and computer experiments. Scientific novelty: For the first time, a hybrid method for identifying automatically generated texts has been developed based on a cascaded ensemble of classifiers that analyzes cross-level feature consistency; an interpretation model of explainable AI has been developed; the conceptual model for assessing robustness has been refined by defining a "Breakdown point"; the inductive conformal prediction (ICP) method has been further developed for working with out-of-distribution data. Practical significance: A ready-for-industrial-use software package for identifying automatically generated texts has been created for content moderation systems, information security, and academic integrity verification platforms, outperforming global counterparts in accuracy and robustness against masking.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Інформаційні та комунікаційні технології

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Розвиток сучасних інформаційних, комунікаційних технологій, робототехніки

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Faure, Emil, and Andrii Nykonenko. "Analyzing the nature of AI footprint: noise-to-text method." Proceedings of the Computational Intelligence Application Workshop (CIAW 2024), Lviv, Ukraine, October 10-12, 2024. CEUR Workshop Proceedings, Vol-3861, paper 14. Online CEUR-WS.org/Vol-3861/paper14.pdf. ISSN 1613-0073. DOI: <https://doi.org/10.13140/RG.2.2.15592.02561>.
- Nykonenko, A. "The impact of artificial intelligence on modern education: prospects and challenges." Artificial Intelligence 2 (2023): 10-15. ISSN 2710-1673. ONLINE ISSN 2710-1681. DOI: <https://doi.org/10.15407/jai2023.02.010>.
- Nykonenko, A. "How text transformations affect AI detection." Artificial Intelligence 4 (2024): 233-241. ISSN 2710-1673. ONLINE ISSN 2710-1681. DOI: <https://doi.org/10.15407/jai2024.04.233>.
- Никоненко, А. О. "Систематичний огляд досягнень в галузі LLM від GPT-3 до міркуючих агентів." Штучний інтелект 30.3 (2025): 32-43. ISSN 2710-1673. ONLINE ISSN 2710-1681. DOI: <https://doi.org/10.15407/jai2025.03.032>.
- Никоненко А.О. Штучний інтелект як засіб трансформації освіти // Тези доповідей III Міжнародної науково-практичної конференції «Інформаційні технології в освіті та науці» (ІТОН-2023), м. Запоріжжя-Мелітополь, 25-26 травня 2024 р., с.328-330.
- Никоненко А.О. Підходи до визначення текстів згенерованих штучним інтелектом // Тези доповідей VII Міжнародної науково-практичної конференції «Інформаційні технології в освіті, науці і техніці» (ІТОНТ-2024), ЧДТУ, м. Черкаси, 23-24 травня 2024 р., с.142-144.
- E. Faure, A. Nykonenko. Noise-to-text method analysis for evaluating AI-generated texts. Proceedings of the 1st International Scientific and Practical Conference «COMPUTATIONAL INTELLIGENCE AND SMART SYSTEMS» (CISS-2024). 10-12 October 2024, Lviv, Ukraine.

- Никоненко А.О. Вплив трансформацій тексту на виявлення штучного інтелекту // Тези доповідей XXIV міжнародної науково-технічної конференції «Штучний інтелект та інтелектуальні системи AII'S'2024», м. Київ, Україна, 18-19 жовтня 2024 р.

Наукова (науково-технічна) продукція: технології; методи, теорії, гіпотези; програмні продукти, програмно-технологічна документація; математичні та концептуальні моделі

Соціально-економічна спрямованість: підвищення продуктивності праці; підвищення автоматизації виробничих процесів; забезпечення промисловості чи населення новим видом інформаційно-комунікаційних послуг; забезпечення інформаційної безпеки та підвищення рівня академічної доброчесності

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Фауре Еміль Віталійович

2. Emil V. Faure

Кваліфікація: д. т. н., професор, 05.13.21

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2046-481X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Черкаський державний технологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 05390336

Місцезнаходження: бульвар Шевченка, Черкаси, Черкаський р-н., 18006, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Терейковська Людмила Олексіївна

2. Tereikovska Liudmyla O.

Кваліфікація: д. т. н., професор, 05.13.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57198815503>

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет будівництва і архітектури

Код за ЄДРПОУ: 02070909

Місцезнаходження: проспект Повітряних сил, Київ, 03037, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бойко Наталія Іванівна

2. Nataliya I. Boyko

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6962-9363

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Львівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02071010

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, Львів, 79013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Федоров Євген Євгенович

2. Yevhen Y. Fedorov

Кваліфікація: д.т.н., професор, 05.13.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3841-7373

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Черкаський державний технологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 05390336

Місцезнаходження: бульвар Шевченка, Черкаси, Черкаський р-н., 18006, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Колеснікова Катерина Вікторівна

2. Kateryna V. Kolesnikova

Кваліфікація: д. т. н., професор, 05.13.22

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9160-5982

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Черкаський державний технологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 05390336

Місцезнаходження: бульвар Шевченка, Черкаси, Черкаський р-н., 18006, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Триус Юрій Васильович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Триус Юрій Васильович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Здобувач PhD

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**



Юрченко Тетяна Анатоліївна